

TURINYS

IVADAS.....	7
1. MERKANTILIZMAS IR FIZIOKRATIJA.....	11
1.1. Merkantilizmas, du jo istoriniai etapai.....	11
1.2. Merkantilizmas, jo kritika ir gynimas.....	13
1.3. Merkantilistinė dilema, kiekybinė pinigų (kainų) teorija, šliaužiančios infliacijos teorija ir procento analizė.....	14
1.4. Merkantilizmo ekonominė politika ir idėjos Lietuvoje.....	17
1.5. Ekonominė fiziokratų mokykla. F. Kenė „Ekonominė lentelė“.....	18
2. ADAMO SMITO EKONOMINIS MOKYMAS.....	23
2.1. Pagrindiniai Adamo Smito gyvenimo (1723 – 1790) ir veiklos etapai.....	23
2.2. A. Smito veikalas „Tautų turtas“ pagrindinės problemos ir reikšmė.....	24
2.3. Merkantilizmo kritika A. Smito veikalas „Tautų turtas“.....	30
3. DAVIDO RICARDO EKONOMINIS MOKYMAS.....	38
3.1. Pagrindiniai D. Ricardo gyvenimo (1772 – 1823) ir veiklos etapai.....	38
3.2. Pagrindiniai D. Ricardo teorijos bruožai.....	39
4. MALTHUSO EKONOMINIS MOKYMAS.....	45
4.1. Thomas Malthusas (1766 – 1834) ir gyventojų skaičiaus teorija.....	45
4.2. Įstatymų apie vargšus kritika T. Malthuso kūryboje. T. Malthuso pasiūlymai panaikinti šiuos įstatymus.....	48
5. SĖJAUS DĖSNIS IR KLASIKINĖ PINIGŲ TEORIJA.....	51
5.1. Žanas Batistas Sėjus, jo gyvenimas (1767 – 1832) ir kūryba.....	51
5.2. Sėjaus rinkų dėsnis.....	52
6. DŽONAS STUARTAS MILIS, JO EKONOMINIS MOKYMAS.....	55
6.1. Dž. St. Milis, jo gyvenimas (1806 – 1873) ir kūryba.....	55
6.2. Dž. St. Milio knygos „Politinės ekonomijos principai“ pagrindinės idėjos ir reikšmė.....	57
7. MAINŲ KLAUSIMAI DŽ. ST. MILIO KNYGOJE „POLITINĖS EKONOMIJOS PRINCIPAI“.....	63
7.1. Trumpas vertės teorijos išdėstymas (tezių pavidalu) Dž. St. Milio knygoje „Politinės ekonomijos principai“.....	63
7.2. Pinigų vertė, jos priklausomybė nuo paklausos, pasiūlos ir aukso bei sidabro gamybos kaštų.....	63
7.3. Kredito poveikis kainoms (infliacijai).....	65
7.4. Popieriniai pinigai, nekeičiami į auksą ir sidabrą.....	66
7.5. Pinigai kaip importuojama prekė.....	68
7.6. Valiutos (vekselių) kursai.....	69
7.7. Brangiųjų metalų (pinigų) pasiskirstymas tarp tarpusavyje prekiaujančių šalių.....	71
7.8. Pinigų kiekio poveikis tarptautinei prekybai.....	72
7.9. Procento lygis ir jo veiksniai.....	74
8. AUSTRIŠKA EKONOMINĖ MOKYKLA.....	76
8.1. Austriška ekonominė mokykla (AEM) kaip viena iš maržinalizmo krypčių.....	76
8.2. Karlo Mengerio (1840 – 1921) veikalas „Ekonomikos teorijos pagrindai“ svarbiausios idėjos ir reikšmė.....	78
8.3. Eugenijaus Bem-Baverko (1851 – 1914) knygos „Ūkinių gėrybių vertės teorijos pagrindai“ ir Fridriko Vizerio (1851 – 1926) knygos „Visuomeninio ūkio teorija“ apžvalga.....	84

9.	ALFREDO MARŠALO EKONOMIKOS TEORIJA.....	89
9.1.	Alfredas Maršalas, jo gyvenimas (1842 – 1924) ir kūryba. Kembridžo ekonominė mokykla. A. Maršalo veikalo „Ekonomikos teorijos principai“ struktūra.....	89
9.2.	Alfredo Maršalo veikalo „Ekonomikos teorijos principai“ pagrindinės problemos ir reikšmė.....	91
10.	KEINSO EKONOMIKOS TEORIJA.....	96
10.1.	Džonas Meinardas Keinsas, jo gyvenimas (1883 – 1946) ir kūryba. Keinsio veikalo „Bendroji užimtumo, procento ir pinigų teorija“ struktūra.....	96
10.2.	Keinsio veikalo „Bendroji užimtumo, procento ir pinigų teorija“ pagrindinės idėjos.....	99
10.3.	Keinsas apie merkantilizmą ir nepakankamą vartojimą.....	103
11.	NEOKEINSISTINĖ EKONOMIKOS TEORIJA.....	107
11.1.	[vadas į neokeinsistinę ekonomikos teoriją (neokeinsizmą).....	107
11.2.	R.Harrodo neokeinsistinė ekonomikos augimo teorija.....	108
11.3.	E.Hanseno neokeinsistinė ūkinės veiklos ciklo teorija.....	109
12.	NEOAUSTRIŠKOJI EKONOMIKOS MOKYKLA.....	116
12.1.	Neoaustriškosios ekonomikos mokyklos esmė ir vaidmuo.....	116
12.2.	Rinkos ekonomikos neapibrėžtumas erdvės požiūriu ir pažintinė kainų funkcija. Rinkos ekonomikos „spontaninės tvarkos“ teorija.....	120
12.3.	Rinkos ekonomikos kaleidoskopinis pobūdis.....	122
12.4.	Etika ekonomikos racionalumo tarnyboje.....	124
13.	NAUJOJI INSTITUCIONALINĖ EKONOMIKOS TEORIJA.....	126
13.1.	Naujosios institucionalinės ekonomikos teorijos (NIET) metodologinės ypatybės ir vidinė struktūra.....	126
13.2.	Nuosavybė ir transakcijų kaštai naujojoje institucionalinėje ekonomikos teorijoje.....	129
13.3.	Ronaldo Kouzo (Ronald Coase) teorema, apibūdinanti ūkinės veiklos išorinius efektus.....	130
13.4.	Ūkinių organizacijų teorija – naujosios institucionalinės ekonomikos teorijos sudedamoji dalis.....	133
13.5.	Teisės ekonomika neoinstitucionalistų teorijoje.....	136
13.6.	Visuomeninio pasirinkimo teorija, jos vieta ir vaidmuo neoinstitucionalistų teorijoje.....	137
13.7.	Naujoji ekonomikos istorija – neoinstitucionalinės ekonomikos teorijos sudedamoji dalis.....	141
14.	EKONOMIKOS IR VISUOMENĖS TRANSFORMACIJOS TEORIJOS.....	146
14.1.	Globalios pramonės revoliucijos amerikietiškos ekonomikos teorijos.....	146
14.2.	Mokslo ir technikos pažangos ir industrinės visuomenės europietiškos ekonomikos koncepcijos.....	149
14.3.	Kompiuterinės revoliucijos pradžios krizinės epochos ekonomikos teorijos.....	151
14.4.	Verslo ekonomikos, žinių visuomenės ir informacinės visuomenės teorijos.....	155
	LITERATŪRA.....	161